

Indekstal og procentvis stigning

I de opgaver, hvor der optræder tabeller og andet talmateriale, vil der altid blive krævet "relevante beregninger". Det betyder kort og godt, at du skal regne på tallene i en eller flere af tabellerne. Meget ofte vil en af tabellerne indeholde absolutte tal, altså tal, der ikke er omregnet til indekstal eller procent, og dermed er svære at bruge præcist. Du skal så omregne dem til det, der er mest hensigtsmæssigt, før du bruger dem. Selve beregningerne skal ikke indsættes i din besvarelse – det er samfundsfag, ikke matematik – men det kan være en god idé at indsætte en ny version af tabellen med de omregnede tal.

Indekstal

Indekstal udregnes ved:

$$\frac{\text{årets værdi}}{\text{basisårets værdi}} \cdot 100$$

Eksempel:

	1989	1999	2009
Kina	1204	3107	8255
Indien	1001	1728	3458
Rusland	1930	1146	1931
Brasilien	1222	1323	1824
USA	7824	10720	12821
Udregninger	1989	1999	2009
Kina	1204/1204*100	3107/1204*100	8255/1204*100
Indekstal			
	1989	1999	2009
Kina	100	258	686
Indien	100	173	345
Rusland	100	59	100

Brasilien	100	108	149
USA	100	137	164

Procentvis stigning

Den procentvise stigning udregnes ved

$$\frac{(\text{slutværdi} - \text{begyndelsesværdi}) \cdot 100}{\text{begyndelsesværdi}}$$

Eksempel:

Det danske bruttonationalprodukt (BNP) var i 2001 1335,6 mia. kr. I 2006 var BNP 1548,2 mia. kr. Den procentvise stigning i BNP i perioden var derfor:

$$\frac{(1548,2 - 1335,6) \cdot 100}{1335,6} = 15,9\%$$

Kilde: Danmarks Statistik, 2008